

Susanne Wiederquist, susanne@wiederquist.dk

**ÆNDRINGER I SERVICELOVENS KAPITEL 24 OM
MAGTANVENDELSE OVERFOR VOKSNE – WEBINAR
D.18.11.2019**

Ny struktur på reglerne:

:

- **Kapitel 24** - Reglerne i kapitel 24 skal gælde for alle personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne.
- **Kapitel 24 a** - Reglerne i kapitel 24 a skal kun gælde for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse (f.eks. personer med udviklingshæmning).

.....

- **Kapitel 24 c** – Reglerne i kapitel 24 c indeholder de gældende regler i §§ 137 a-137 d om besøgsrestriktioner. **Der er ikke ændringer i sidstnævnte bestemmelser.**

SEL §123 – husorden - NY:

§ 123 Lederen af et bo- eller dagtilbud efter denne lov kan fastsætte en vejledende husorden, der angiver de nærmere regler og retningslinjer for ophold på bo- eller dagtilbuddets fællesarealer.

Stk. 2 Beboerne i bo- eller dagtilbuddet og deres pårørende skal inddrages i udarbejdelsen af en husorden efter stk. 1.

Stk. 3 Er der fastsat en husorden, jf. stk. 1, skal personer, der har taget ophold i bo- eller dagtilbuddet, gøres bekendt med denne.

SEL §124 - Formål og anvendelsesområde:

Stk.1 Formålet med bestemmelserne i §§ 124 b-137 d er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige. Disse indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Stk. 2 Anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten må alene ske for at sikre personens omsorg, værdighed og tryghed eller tilgodese hensynet til fællesskabet på bo- eller dagtilbuddet eller hensynet til andre.

Stk. 3 Forud for enhver form for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal kommunen foretage, hvad der er muligt for at opnå personens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning.

Stk. 4 Anvendelse af magt skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes.

Stk. 5 Magtanvendelse skal udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt og med størst mulig hensyntagen til den pågældende og andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelse eller ulempe.

SEL §§124b – Fysisk guidning - NY:

Stk.1 Personalet kan anvende fysisk guidning over for personer som led i omsorgen, herunder for at sikre tryghed og trivsel på bo- og dagtilbud. Fysisk guidning kan anvendes

- 1) af hensyn til personen selv for at sikre dennes tryghed og værdighed,
- 2) af hensyn til andre i situationer, hvor personens adfærd er grænseoverskridende eller konfliktskabende, eller
- 3) i situationer, hvor en beboer på et bo- eller dagtilbud er gået ind i en anden beboers egen bolig, uden at den anden beboer ønsker det.

Stk. 2 Fysisk guidning efter stk. 1 må ikke indebære fastholdelse.

Stk. 3 Fysisk guidning er ikke magtanvendelse eller et indgreb i selvbestemmelsesretten. Der skal derfor ikke ske registrering og indberetning efter § 135 a.

Bemærkningerne til §124b:

Hvorvidt en persons adfærd er grænseoverskridende eller konfliktskabende, vil afhænge af en konkret og individuel vurdering i den enkelte situation.

Fysisk guidning kan f.eks. bestå i at lægge en arm om skulderen af en borger for at angive, at man ønsker, at personen skal følge med. Fysisk guidning kan også bestå i at tage borgerens hånd og føre borgeren med sig til et andet rum. Det kan f.eks. være relevant i situationer, hvor der er uoverensstemmelse mellem borgerens ageren og ønsker og personalets faglige vurdering af, hvad der er det bedste for den pågældende.

Fysisk guidning må IKKE indebære fastholdelse!

SEL §124c – Afværgenhjælp – NY:

Personalet kan kortvarigt fastholde eller føre en person væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge, at vedkommende forårsager væsentlig ødelæggelse af indbo eller andre værdier.

SEL §124d – Fastholdelse – NY:

Stk.1 Personalet kan fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til boligen eller til et andet opholdsrum, når personen udviser en adfærd, der er til fare for den pågældende selv eller andre.

Stk. 2 Personer, over for hvem der er foretaget indgreb efter stk. 1 for at forhindre den pågældende i at forlade boligen eller et opholdsrum eller føre den pågældende tilbage til boligen eller et opholdsrum, kan begære indgrebet indbragt for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a.

Stk. 3 Begæring efter stk. 2 kan indgives af en pårørende, en værge, en fremtidsfuldmægtig eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, når den person, som foranstaltningen vedrører, ikke selv er i stand til at indgive begæring.

Gældende: § 126 og §127:

1) der er **nærliggende risiko** for, at personen udsætter sig selv eller andre for at lide **væsentlig personskade**, og

2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det **absolut påkrævet og andre muligheder forgæves er forsøgt anvendt**:

SEL 128b -Tryghedsskabende velfærdsteknologi – NY:

Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi for en person i en afgrænset periode, når der er risiko for personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko, jf. dog § 136 e.*

*Velfærdsteknologi for borgere med med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af en erhvervet og fremadskridende **erhvervet** og fremadskridende mental svækkelse.

Bestemmelsen kan anvendes under ophold i bo-og dagtilbud samt aflastning og når borgeren modtager hjælp og støtte i sit eget hjem.

SEL §128c - Låsning og sikring af yderdøre og vinduer – NY:

Stk.1 Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at låse eller på anden vis sikre yderdøre eller vinduer til en beboers egen bolig på botilbud i en afgrænset periode, når der er risiko for, at beboeren vil forlade sin bolig og derved udsætte sig selv eller andre for fare.

Stk. 2 Afgørelser efter stk. 1 kan ikke omfatte aflåsning af døre til botilbuddets indendørs fællesarealer.

Stk. 3 Der skal altid være mindst én uaflåst dør i beboerens egen bolig.

Nyt kapitel – Kapitel 24a:

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er en konsekvens af demens eller anden erhvervet og fremadskridende mental svækkelse

SEL §136a - Kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer- NY:

Stk.1 Personalet kan kortvarigt fastholde en person i personlige hygiejnesituationer, når dette er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed eller værdighed.

Stk. 2 Personalelederen skal på baggrund af indberetningen, jf. § 135 a, stk. 1, vurdere, om der er behov for at anmode kommunalbestyrelsen om at træffe afgørelse om tilladelse til kortvarig fastholdelse i personlige hygiejnesituationer, jf. stk. 3. Er der anvendt kortvarig fastholdelse efter stk. 1 mere end én gang inden for 6 måneder over for den pågældende person, er personalelederen forpligtet til at anmode kommunalbestyrelsen om en sådan afgørelse.

Stk. 3 Kommunalbestyrelsen kan efter anmodning fra personalelederen, jf. stk. 2, træffe en tidsbegrænset afgørelse om, at personalet kortvarigt kan fastholde en person i personlige hygiejnesituationer, når dette er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed eller værdighed. Det skal samtidig gennem handleplanen, jf. § 135 a, stk. 4, søges sikret, at magtanvendelse i personlige hygiejnesituationer i fremtiden kan undgås.

Gældende §126a.....hvis dette må anses for en absolut nødvendighed for at varetage omsorgspligten,